Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (седми състав)

14 юли 2021 година*

„Обща външна политика и политика на сигурност — Ограничителни мерки с оглед на положението във Венецуела — Замразяване на средства — Списъци с лицата, образуванията и органите, към които се прилага замразяването на средства и икономически ресурси — Запазване на името на жалбоподателя в списъците — Грешка в преценката“

По дело T-35/19

Antonio José Benavides Torres, с местожителство в Каракас (Венецуела), представляван от L. Giuliano и F. Di Gianni, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Съвет на Европейския съюз, представляван от S. Kyriakopoulou, V. Piessevaux, P. Mahnič и A. Antoniadis,

ответник,

с предмет искане на основание член 263 ДФЕС за отмяна, от една страна, на Решение (ОВППС) 2018/1656 на Съвета от 6 ноември 2018 година за изменение на Решение (ОВППС) 2017/2074 относно ограничителни мерки с оглед на положението във Венецуела (ОВ L 276, 2018 г., стр. 10) и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1653 на Съвета от 6 ноември 2018 година за прилагане на Регламент (ЕС) 2017/2063 относно ограничителни мерки с оглед на положението във Венецуела (ОВ L 276, 2018 г., стр. 1) в засягащите жалбоподателя части от тези актове,

ОБЩИЯТ СЪД (седми състав),

състоящ се от: R. da Silva Passos, председател, I. Reine (докладчик) и L. Truchot, съдии,

секретар: B. Lefebvre, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 3 септември 2020 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: английски.

Решение [1]

[…]

От правна страна

[…]

По същество

[…]

43 За целта съдът на Съюза трябва да извърши тази проверка, като при необходимост поиска от компетентния орган на Съюза да представи данни или доказателства, поверителни или не, които са от значение за целите на нейното извършване (вж. решения от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 120 и цитираната съдебна практика, и от 28 ноември 2013 г., Съвет/Fulmen и Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, т. 65).

44 Именно компетентният орган на Съюза следва в случай на оспорване да установи основателността на мотивите, приети срещу засегнатото лице, а не това лице да представя отрицателни доказателства относно липсата на основателност на тези мотиви (решения от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 121 и от 28 ноември 2013 г., Съвет/Fulmen и Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, т. 66).

45 За целта не се изисква посоченият орган да представя пред съда на Съюза всички данни и доказателства относно твърдените мотиви в акта, чиято отмяна се иска. Все пак е важно представените данни или доказателства да подкрепят приетите срещу засегнатото лице мотиви (решения от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 122 и от 28 ноември 2013 г., Съвет/Fulmen и Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, т. 67).

46 Що се отнася до доказателствата, които могат да бъдат представени, водещият принцип в правото на Съюза е принципът на свободата при събиране на доказателствата (решение от 6 септември 2013 г., Persia International Bank/Съвет, T-493/10, непубликувано, EU:T:2013:398, т. 95).

47 Именно с оглед на тези принципи следва да се прецени дали когато с обжалваните актове е решил да запази името на жалбоподателя в спорните списъци след периодичното преразглеждане, Съветът е допуснал грешка в преценката.

48 Най-напред следва да се отбележи, че обстоятелството, че в мотивите за запазване на името на жалбоподателя в спорните списъци се прави позоваване на факти, които са настъпили преди приемането на обжалваните актове и са завършени към тази дата, не означава непременно, че ограничителните мерки, запазени спрямо него с тези актове, са остарели. Очевидно е, че доколкото в мотивите за запазване на името на жалбоподателя в спорните списъци Съветът е решил да се позове на конкретни положения, свързани с участието на

[1] Възпроизвеждат се само точките от настоящото съдебно решение, които Общият съд счита за уместно да публикува.

Боливарската национална гвардия, която е командвал, може да става въпрос само за действия в миналото. Поради това не трябва да се счита, че такова позоваване не е относимо само защото разглежданите действия са извършени в по-далечно или по-близко минало (вж. в този смисъл решение от 12 февруари 2020 г., Amisi Kumba/Съвет, T-163/18, EU:T:2020:57, т. 83 и цитираната съдебна практика).

49 Това тълкуване се подкрепя от член 13, втора алинея от Решение 2017/2074, изменено с обжалваното в случая Решение 2018/1656, съгласно който Решение 2017/2074 подлежи на постоянен преглед или се продължава или изменя по целесъобразност, ако Съветът прецени, че целите им не са постигнати. Следователно тази разпоредба позволява на Съвета да запази в спорните списъци имената на лицата със същите мотиви, с които е обосновал първоначалното им включване в тези списъци, без разглежданите лица да са извършили нови нарушения на човешки права в периода, предхождащ преразглеждането, при положение че това запазване продължава да бъде обосновано с оглед на всички релевантни обстоятелства, и по-специално с оглед на факта, че целите, преследвани с ограничителните мерки, не са постигнати (вж. по аналогия решение от 12 февруари 2020 г., Amisi Kumba/Съвет, T-163/18, EU:T:2020:57, т. 84 и цитираната съдебна практика).

50 В това отношение е необходимо да се припомни, че ограничителните мерки имат охранителен и по дефиниция временен характер, чиято валидност винаги зависи от това дали все още са налице фактическите и правните обстоятелства, поради които са приети, както и от необходимостта да бъдат запазени с оглед на осъществяването на техните цели. По този начин при периодичното преразглеждане на тези ограничителни мерки Съветът трябва да актуализира преценката на положението и да направи равносметка на въздействието на такива мерки, за да определи дали те са позволили да се постигнат целите, преследвани с първоначалното включване на имената и респективно на наименованията на съответните лица и образувания в спорния списък, или все още е възможно да се направи същият извод за посочените лица и образувания (решение от 12 февруари 2020 г., Amisi Kumba/Съвет, T-163/18, EU:T:2020:57, т. 58 и 59).

51 Ето защо най-напред трябва да се разгледа въпросът дали към момента на приемане на обжалваните актове Съветът е извършил актуализирана преценка на фактическите и правните обстоятелства, въз основа на които са наложени ограничителни мерки по отношение на жалбоподателя, която преценка обосновава запазването на тези мерки с оглед на постигането на преследваната с тях цел.

52 В това отношение Съветът е обосновал приемането на разглежданите ограничителни мерки с продължаващото уронване на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека във Венецуела, като е изразил загрижеността си във връзка с многобройните сигнали за нарушения на правата на човека и непропорционално използване на сила, призовавайки венецуелските власти да спазват конституцията на Венецуела и принципите на правовата държава и да направят необходимото за гарантиране на основните права и свободи, включително на правото на мирни демонстрации (вж. в това отношение съображения 1—6 от Решение 2017/2074). За тази цел ограничителните мерки са насочени към оказване на въздействие спрямо определени лица, отговорни за сериозни нарушения или злоупотреби с правата на човека или за репресии срещу гражданското общество и демократичната опозиция, спрямо лица, образувания и органи, чиито действия, политики или дейности подкопават демокрацията или правовата държава във Венецуела, и спрямо лица, образувания и органи, свързани с тях (вж. в това отношение съображение 7 от Решение 2017/2074).

53 По този начин името на жалбоподателя е включено в спорните списъци с Решение 2018/90 и с Регламент за изпълнение 2018/88 с мотивите, че е заемал длъжността началник на управление на столична област и длъжността главнокомандващ на Боливарската национална гвардия до 21 юни 2017 г., че е бил замесен в репресии срещу гражданското общество и демократичната опозиция във Венецуела и е бил отговорен за тежки нарушения на правата на човека, извършени от Боливарската национална гвардия под негово командване, и че неговите действия и политики като главнокомандващ на Боливарската национална гвардия, включително водещата ѝ роля по отношение на полицейския контрол при граждански демонстрации, както и публично защитаваната позиция, че военните съдилища следва да са компетентни спрямо цивилни лица, подкопават принципите на правовата държава във Венецуела.

54 В постановеното днес решение Benavides Torres/Съвет (T-245/18, непубликувано) Общият съд отбелязва, че Съветът е имал основание да приеме, че под командването на жалбоподателя Боливарската национална гвардия непропорционално е използвала сила във връзка с запазването на реда при граждански демонстрации и че с оглед на общия контекст на положението във Венецуела жалбоподателят е бил замесен в репресии срещу гражданското общество и демократичната опозиция във Венецуела и е бил отговорен за тежки нарушения на правата на човека, извършени от Боливарската национална гвардия.

55 Жалбоподателят не оспорва, че както длъжността началник на управление на столична област, така и тази на главнокомандващ на Боливарската национална гвардия са високопоставени длъжности във Венецуела, и че упражнявайки тези длъжности, може да се счита, че жалбоподателят е заемал отговорни функции в институционалната система във Венецуела и че при изпълнението на тези функции по-конкретно е свързан изцяло с режима във Венецуела.

56 Освен това е безспорно, че към момента на приемане на обжалваните актове не е имало промяна на управляващия режим във Венецуела.

57 Налага се обаче изводът, че към момента на приемането на обжалваните актове на 6 ноември 2018 г. жалбоподателят вече не е заемал длъжността главнокомандващ на Боливарската национална гвардия от около година и половина, а именно от 21 юни 2017 г. Освен това, както посочва жалбоподателят, без твърдението му да се оспорва от Съвета, жалбоподателят е преустановил функциите си като началник на управление на столична област на 4 януари 2018 г., тоест около десет месеца преди приемането на обжалваните в случая актове.

58 При тези обстоятелства, като се има предвид липсата на промяна на управляващия режим във Венецуела към момента на приемане на обжалваните актове, Съветът с основание е разгледал към тази дата връзките, които жалбоподателят е поддържал с правителството на власт, за да прецени дали продължават да са налице фактическите и правните обстоятелства, довели до приемането на ограничителните мерки спрямо жалбоподателя, и необходимостта от запазването им за постигането на целта им, припомнена в точка 52 по-горе.

59 От преписката обаче е видно, че запазването на името на жалбоподателя в спорните списъци е било обосновано от същите обстоятелства, изтъкнати в подкрепа на първоначалното му включване (вж. т. 13 по-горе). Всъщност в съдебното заседание Съветът

потвърждава, че при преразглеждането, довело до приемането на обжалваните актове, не е взел предвид последващи обстоятелства по отношение на актовете, с които името на жалбоподателя е включено първоначално в спорните списъци.

60 Несъмнено следва да се приеме, че между преустановяването от жалбоподателя на функциите му като началник на управление на столична област и приемането на обжалваните актове е изтекъл значителен период от повече от десет месеца. В това отношение следва да се отбележи, че в рамките на актуализираната преценка, която е трябвало да направи при преразглеждането на ограничителните мерки, Съветът не доказва, нито дори твърди, че не е имал възможност да разполага с информацията относно преустановяването от жалбоподателя на функциите му като началник на управление на столична област.

61 Следва обаче да се припомни, че механизмът за преразглеждане на въпросните ограничителни мерки, установен с Решение 2017/2074, предвижда, че лицата, към които са насочени тези ограничителни мерки, се приканват да направят волеизявление за преразглеждане на решението в определен срок. В това отношение от член 8 от това решение следва, че Съветът дава възможност на лицето, до което се отнасят ограничителните мерки, да представи становище и че той преразглежда решението си, ако е изразено становище или са представени нови съществени доказателства. По този начин именно лицето, до което се отнасят ограничителните мерки, може по най-подходящия начин да уведоми Съвета за всяка промяна, настъпила в неговото конкретно положение.

62 Що се отнася до жалбоподателя, с електронно писмо от 3 април 2018 г. Съветът изрично е приканил неговия представител да представи евентуално становище в рамките на годишното преразглеждане на въпросните ограничителни мерки до 1 септември 2018 г. (вж. т. 15 по-горе). От преписката обаче е видно, че жалбоподателят е уведомил Съвета за развитието на положението му едва на 30 октомври 2018 г., тоест няколко дни преди приемането на обжалваните актове, както бе констатирано в точка 17 по-горе, въпреки че е трябвало да знае, че предстои най-късно до 14 ноември 2018 г. Съветът да вземе решение дали да запази разглежданите ограничителни мерки.

63 Освен това следва да се отбележи, че между момента, в който жалбоподателят е бил главнокомандващ на Боливарската национална гвардия и началник на управление на столична област, и момента, в който вече не е изпълнявал тези функции, не е настъпила никаква промяна на управляващия режим във Венецуела. От преписката по делото обаче не е видно, нито и жалбоподателят, до когото е отправен конкретно този въпрос в съдебното заседание, не твърди, че преустановяването на различните публични функции е решение, което самият той взел в отговор на подкопаването на демокрацията и принципите на правовата държава във Венецуела, за да се разграничи от тези действия (вж. по аналогия решения от 26 март 2019 г., Boshab и др./Съвет, T-582/17, непубликувано, EU:T:2019:193, т. 152 и от 12 февруари 2020 г., Kande Mupompa/Съвет, T-170/18, непубликувано, EU:T:2020:60, т. 131).

64 При тези обстоятелства, при липсата на доказателства и индиции в противен смисъл, Съветът е имал основание да приеме, че към датата на приемане на обжалваните актове жалбоподателят е останал свързан с управляващия режим във Венецуела, който не се е променил в сравнение с момента, в който в рамките на функциите си на главнокомандващ на Боливарската национална гвардия е подкопавал демокрацията и принципите на правовата държава във Венецуела.

65 Противно на твърденията на жалбоподателя, не може да се приеме, че предходните съображения предполагат установяването на презумпция или разместване на доказателствената тежест във вреда на жалбоподателя. Значението им се изразява само в това, че като е посочил в мотивите на обжалваните актове функциите, които преди това е упражнявал жалбоподателят, Съветът е приел, че по тази причина жалбоподателят остава свързан с управляващия режим във Венецуела, и че Съветът не разполага с доказателства, които да поставят под съмнение тази теза (вж. по аналогия решение от 22 април 2015 г., Tomana и др./Съвет и Комисия, T-190/12, EU:T:2015:222, т. 167).

66 Ето защо единственото основание следва да се отхвърли, както и жалбата в нейната цялост.

По съдебните разноски

67 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателят е загубил делото, той следва да бъде осъден да понесе направените от него съдебни разноски и да заплати тези на Съвета в съответствие с направените от последния искания.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (седми състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда г-н José Benavides Torres да заплати съдебните разноски.

da Silva Passos Reine Truchot

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 14 юли 2021 година.

Подписи